

ORCID: 0000-0002-1578-9505

Васильєва Л. Ю. аспірантка гр. 033 – Філософія

Науковій керівник: Борінштейн Є.Р., д.ф.н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

(Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. Ушинського, м. Одеса, Україна)

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ЗАПОРУКА КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

На сьогоднішній день в українській державі, країні з багатовіковою історією, відбувається процес становлення і зміцнення українського народу як політичної нації. Саме тепер, остаточно позбувшись пропагандистського впливу «русского мира» на сферу освітнього життя, стало реально можливим розбудувати Україну, виходячи з її національних інтересів, відтворюючи, примножуючи, і оберігаючи особливості способу життя, традиції, звичаї народу, його менталітет та національний характер.

Освіта відіграє визначальну роль у процесі розвитку українського суспільства, закладає підвалини для розбудови перспективного культурного майбутнього нашої держави.

Одним із головних завдань освіти є формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля розквіту держави, готовності її захистити. З огляду на позначене головне завдання сьогодні кожним вищим навчальним закладом у навчально-виховному процесі мають вирішуватися конкретні завдання: підготовка особистості, яка орієнтується в сучасній історичній, економічній, культурній ситуації, здібної до самореалізації, самовизначення; залучення до національно-культурних традицій, збагачених загальнолюдськими цінностями світової культури; забезпечення високого рівня професійної компетенції; стимулювання постійного пошуку, безперервного самовдосконалення, самоосвіти; формування потреб і вмінь підтримувати своє фізичне та психологічне здоров'я, професійну працездатність в умовах конкуренції [1; 5].

Проблема патріотичного виховання студентської молоді, з огляду на процес державотворення в незалежній Україні, сьогодні набула особливої актуальності. В період повномасштабної Російської агресії, Україна як ніколи потребує захисту свідомого, відданого народу Батьківщини, тому питання поглиблення патріотичного виховання потребує детального розгляду теоретичних засад патріотичного виховання студентів у вищих навчальних закладах.

В Україні патріотизм живиться прогресивними патріотичними традиціями українства, а також кращими зразками патріотичних традицій інших країн і народів, світового демократичного руху, збагачуючи їх історичними здобутками своєї вітчизни.

Сьогодні одною з головних задач освітнього процесу є утвердження у свідомості громадян України, насамперед, молодого покоління, ідей патріотизму, гордості за свою суверенність державу, готовність стати на захист істинної демократії, інтересів свого народу. [2]

Патріотичне виховання, за К. Ушинським, базується передусім на національному підґрунті. «Незважаючи на схожість педагогічних форм усіх європейських народів, у кожного з них своя особлива національна система виховання, своя особлива мета, і свої особливі засоби досягнення цієї мети». Найважливішим інструментом патріотичного виховання, таким чином, виступає рідна мова, яку вчений називав «найбільшим народним наставником», «великим народним педагогом». «у мові, – писав він, – одухотворяється весь народ і вся його Батьківщина. Мова – найважливіший, найбагатший і найміцніший зв'язок, що віджили, живущі і майбутнє покоління народу в одне велике, історично живе ціле» [3].

На думку автора найбільш вагомими важелями піднесення патріотичного духу молоді є дослідження історичного минулого українського народу. Особливу увагу варто звернути на героїчну добу козаків, підвищивши Січових Стрільців, неоціненний внесок студентів, які увійшли в число Небесної Сотні, сьогодні ми вшановуємо героїв Азовсталі, і кожного бійця ЗСУ, що стоїть на варті нашої безпеки, вони своїм прикладом надихають на боротьбу за державну цільність і свободу.

Сучасне українське патріотичне виховання своїм світоглядним орієнтиром обирає українську загальнодержавну ідеологію, що втілює в собі поняття патріотизму, державотворення, державозахисту, громадянськості, прагнення до єдності і злагодити тощо. Шлях до успіху в сучасному українському патріотичному вихованні пролягає, перш за все через основні національні цінності: українську ідею, державну незалежність України, самопожертву в боротьбі за свободу нації, патріотизм та готовність до захисту Батьківщини. Правильно організоване патріотичне виховання формує повноцінну, цілісну особистість, індивідуальність, яка цінує свою національну і особисту гідність, совість і честь. Так формується національний характер. Для формування у студентів патріотичних почуттів необхідно передусім виробляти їх світогляд, знання, отримані з середньої та вищої школи, коригувати уявлення про суспільні явища і події.

Перелік посилань

1. Абрамчук О.В. Стан патріотичного виховання студентів вищих технічних закладів освіти // наукові записки тернопільського держ. пед. ун-ту ім. в. гнатюка. вип. 11. – тернопіль, 2002. – с. 36-40.
2. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Педагогічна газета. – 2000. – № 6(72), червень. – 6 с.
3. Ушинський К.Д. Про народність у громадському вихованні.